

การวิเคราะห์และเปรียบเทียบหนังสือสำหรับวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลระหว่างปี
พ.ศ.2543-2548 กับหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่านในปัจจุบัน

กมลวรรณ วรรณวิฐ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤศจิกายน 2549

ISBN 974-502-937-8

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ กมลวรรณ วรรณวิฐุ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ของ
มหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

.....ประธาน

(รองศาสตราจารย์ไพพรรณ อินทนิล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุภัทรา วันทายนต์)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน

(ดร. จิรา จันทร์กระจ่าง)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ไพพรรณ อินทนิล)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์สุภัทรา วันทายนต์)

.....กรรมการ

(ดร.จิตตาภา สารพัตน์ก ไชยปัญญา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 20 เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2549

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคฤดูร้อน ปีการศึกษา 2548

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากรองศาสตราจารย์ไพพรรณ อินทนิล ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์ และ รองศาสตราจารย์สุภัทรา วันทายนต์ กรรมการที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี และได้รับความกรุณาจากอาจารย์ Steven Bodley ซึ่งกรุณาตรวจและแก้ไขสำนวน บทคัดย่อภาษาอังกฤษ อาจารย์ประดิษฐ์ อินทนิลที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำในการเขียน วิธีดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีราชา และ โรงเรียนสาธิตพิบูลบำเพ็ญ มหาวิทยาลัยบูรพา ตลอดจนคณะครูและนักเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ในภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาและ มหาวิทยาลัยทักษิณทุกท่านที่ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัย ตลอดจนประสบการณ์ในทุก ๆ ด้าน

ขอขอบพระคุณ คุณแม่วิรัตน์ที่ วรรณวิธ และคุณมรุเดช พสุนธรากาญจน์ ที่ได้ให้กำลังใจและกำลังใจสนับสนุนทางการศึกษามาโดยตลอด ขอขอบคุณคุณวีระ คุณวิจิตร คุณวงศ์วี เพื่อนร่วมรุ่น โรงเรียนธิดานุเคราะห์ และเพื่อนร่วมรุ่นในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยทักษิณ รวมทั้งท่านอื่น ๆ ที่ได้เอื้อนนามในที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีส่วนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

กมลวรรณ วรรณวิธ

45910968: สาขาวิชา: บรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์; ศศ.ม. (บรรณารักษศาสตร์และสารานเทศศาสตร์)

คำสำคัญ: การประกวดหนังสือ/ หนังสือสำหรับวัยรุ่น/ การวิเคราะห์เนื้อหา

กมลวรรณ วรรณวิฐ: การวิเคราะห์และเปรียบเทียบหนังสือสำหรับวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลระหว่างปี พ.ศ.2543-2548 กับหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่านในปัจจุบัน AN ANALYSIS AND COMPARISON OF TEENAGER BOOKS WINNING AWARDS BETWEEN B.E. 2543-2548 AND BOOKS TEENAGER PRESENTLY SELECTED TO READ) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์: ไพพรรณ อินทนิล, กศ.ม., กุลวรา ชูพงศ์ไพโรจน์, กศ.ม., สุภัทรา วันทยานต์, ป.ชั้นสูง 372 หน้า. ปี พ.ศ.2549. ISBN 974-502-937-8

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลวิธีการประพันธ์และคุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่ได้รับรางวัลระหว่างปี พ.ศ.2543-2548 เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่านในปัจจุบัน กลุ่มตัวอย่างได้แก่วัยรุ่นอายุ 12-18 ปีในจังหวัดชลบุรีจำนวน 364 คน และหนังสือที่ได้รับรางวัลจาก 4 รางวัล ได้แก่ รางวัลหนังสือดีเด่น, รางวัลวรรณกรรมเยาวชนแว่นแก้ว, รางวัลนายอินทร์อวอร์ด และรางวัลเชว่นบุ๊คส์อวอร์ด จำนวน 42 เล่ม และหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่านตามความสนใจจำนวน 30 เล่ม

ผลการวิจัยพบว่า ด้านความสนใจในการอ่าน มีวัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่รู้จักและไม่เคยอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลเลย เนื่องจากขาดการส่งเสริมและสนับสนุนจากทางโรงเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง และขาดการประชาสัมพันธ์จากผู้จัดการประกวดและสำนักพิมพ์ นอกจากนี้สาเหตุจากปัญหาสังคมในปัจจุบันที่เข้ามาบดบังบทบาทของการอ่านคือ มีสิ่งยั่วยุให้วัยรุ่นหันเหความสนใจจากการอ่านไปทำกิจกรรมอย่างอื่นแทน หรือเลือกอ่านหนังสือที่เน้นเนื้อหาด้านบันเทิงมากกว่าหนังสือที่ดีและมีประโยชน์ต่อชีวิต วัยรุ่นไทยจึงเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจของตน ซึ่งหนังสือดังกล่าวได้แก่ นวนิยายรัก, เรื่องเหนือธรรมชาติ, สารคดีด้านอาชีพ, เรื่องลึกลับ สยองขวัญ, เรื่องจริงโง่งง และเรื่องเพศ ด้านความต้องการอ่านของวัยรุ่นพบว่ามีความต้องการอ่านหนังสือในเรื่องดังนี้คือ เรื่องลึกลับสยองขวัญ, เรื่องเหนือธรรมชาติ, เรื่องสืบสวนสอบสวนและฆาตกรรม, เรื่องเกี่ยวกับวัยรุ่นและความรัก, เรื่องวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอวกาศ, เรื่องตลกขบขัน และเรื่องที่ทำให้ขบคิดในการดำเนินชีวิต ด้านวิธีการที่วัยรุ่นได้รับหนังสือพบว่า ส่วนใหญ่ยืมหนังสือจากห้องสมุดโรงเรียน,ซื้อด้วยตัวเอง และยืมจากเพื่อนตามลำดับ

ด้านกลวิธีการประพันธ์พบว่า หนังสือที่ได้รับรางวัลผู้แต่งนิยมสร้างโครงเรื่องที่แสดงจินตนาการและความคิดฝันของตัวละคร ความพากเพียรพยายามที่จะไปถึงสิ่งที่มุ่งหวัง และ

โครงเรื่องที่กล่าวถึงความเป็นอยู่ในชนบท และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากที่สุด โดยใช้การเปิดเรื่องด้วยการบรรยาย ดำเนินเรื่องด้วยการเสนอปัญหาระหว่างมนุษย์กับสาเหตุภายนอก ด้วยการให้ผู้แต่งเป็นผู้เล่าเรื่องตามลำดับปฏิทิน และปิดเรื่องแบบสุขสำเร็จของตัวละคร นอกจากนี้ ผู้แต่งยังสร้างตัวละครแบบสมจริง ใช้ฉากและบรรยากาศที่สอดคล้องกลมกลืนกับเรื่อง ใช้บทสนทนาและภาษาเพื่อให้เนื้อเรื่องมีความสมจริง ด้านหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่านตามความสนใจพบว่า ผู้แต่งนิพนธ์สร้างโครงเรื่องที่มีความหลากหลายมากกว่าโครงเรื่องในหนังสือที่ได้รับรางวัล โครงเรื่องที่พบมากที่สุดคือ โครงเรื่องที่กล่าวถึงความรักระหว่างหนุ่มสาว และโครงเรื่องที่กล่าวถึงความรักและการคบเพื่อนในวัยรุ่น โดยใช้การเปิดเรื่องด้วยการบรรยาย ดำเนินเรื่องด้วยการเสนอปัญหาระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ด้านกลวิธีการเล่าเรื่อง การปิดเรื่อง ด้านการสร้างตัวละคร และการสร้างฉากและบรรยากาศ ใช้ลักษณะเช่นเดียวกับในหนังสือที่ได้รับรางวัล ด้านการใช้บทสนทนาและภาษา มีการใช้คำและโวหารเพื่อช่วยให้เนื้อเรื่องมีความสมจริงเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่มีตัวละครอยู่ในวัยรุ่นเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นบทสนทนาและภาษาในหนังสือจึงเป็นภาษาปากที่กลุ่มวัยรุ่นใช้ ด้านคุณค่าที่ปรากฏพบว่า ในหนังสือที่ได้รับรางวัลพบคุณค่ามากกว่าหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน โดยคุณค่าที่พบได้แก่ คุณค่าด้านความบันเทิง, คุณค่าด้านความคิดและคติสอนใจ, คุณค่าด้านความรู้ และคุณค่าด้านศีลธรรม

45910968: MAJOR: LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE; M.A.

(LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE)

KEYWORD: BOOK COMPRETION/ TEENAGER BOOKS/ CONTENT ANALYSIS

KAMONWAN WANWITHU: AN ANALYSIS AND COMPARISON OF
TEENAGER BOOKS WINNING AWARDS BETWEEN B.E. 2543-2548 AND BOOKS
TEENAGER PRESENTLY SELECTED TO READ. THESIS ADVISORS: PIPAAN INTANIN,
M.Ed., KUNWARA CUPONGPAIROJ, M.Ed., SUPHATRA WANTAYUN, Grad. Dip. 372 P.
2006. ISBN 974-502-937-8

The purpose of this research was to study writing techniques and the literary value of books winning awards between B.E.2543-2548 in order to compare them to the books which teenagers read at present. The sample consisted of teenagers between 12-18 years old in Chon Buri province totalled 364 persons, 42 books winning 4 awards as such Best Book Award, Van-Keaw Youth Literature Award, Naiin Award and Seven-Book Award and the preferred books that were chosen as the sample's own interest totalled 30 books.

The research found that most teenagers were not interested and had never heard about the awarded books due to lack of support and promotion from schools, parents, publishers and the committees of the competitions. In addition, our teenagers did not like to read due to much more attraction of various entertainment activities or magazines other than reading good books. These social problems led Thai teenagers to choose books according to their own interest which were love stories, fantasy stories, career documentaries, mysterious stories, horror stories, inspiration stories and sex stories. The books most desired by teenagers were mysterious stories, horror stories, fantasy stories, murder and investigation stories, teenage love stories, science technology and space stories, humorous stories and lifestyle recommendations stories. Teenagers' access to books were borrowing from the school library, buying for themselves and borrowing from friends, respectively.

The writing techniques found in the award-winning books were that the writers liked to show imagination plot and the inspiration of actors to reach his goal. Most plots also showed rural lifestyles and environmental conservation by using descriptive openings and evolved by pitting people against outside forces. Writers used chronological descriptive strategy and happy endings. In addition, writers also created realistic actors and used harmonious setting, dialogue and

wording to make the story more realistic. In the preferred books that were chosen by readers, writers liked to show more varied plots than in the award-winning books. Most of the plots were love stories and teenage relationship stories using descriptive openings and pitting people against people. The writers also used the same plot for the stories, the ending, actors and setting as in the award-winning books. The dialogue and linguistic techniques also used vocabulary and rhetoric to make the story more realistic. Nevertheless, most of the actors were teenagers so the dialogue and linguistic in the stories was teenage jargon. In terms of literary value, it was found that there was more value in the award-winning books than the preferred books which had more in entertainment value, thinking methods and role models value, educational value and moral value.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
ความสำคัญของปัญหา.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ลักษณะวรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	13
ความสนใจและความต้องการอ่านของวัยรุ่น.....	16
กลวิธีการประพันธ์วรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี.....	23
คุณค่าที่ปรากฏจากวรรณกรรม.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็ก.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
วิเคราะห์กลวิธีการประพันธ์หนังสือที่ได้รับรางวัล	54
ด้านโครงเรื่อง	54
ด้านการสร้างตัวละคร	95
ด้านการสร้างฉาก	107
ด้านบทสนทนา	116
ด้านการใช้ภาษา	128
วิเคราะห์กลวิธีการประพันธ์หนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน	142
ด้านโครงเรื่อง	142
ด้านการสร้างตัวละคร	176
ด้านการสร้างฉาก	183
ด้านบทสนทนา	190
ด้านการใช้ภาษา	203
วิเคราะห์คุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่ได้รับรางวัล	220
คุณค่าด้านความรู้	221
คุณค่าด้านความบันเทิง	227
คุณค่าด้านความคิด	236
คุณค่าด้านศีลธรรมและจรรยาใจ	244
วิเคราะห์คุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน	252
คุณค่าด้านความรู้	252
คุณค่าด้านความบันเทิง	255
คุณค่าด้านความคิด	261
คุณค่าด้านศีลธรรมและจรรยาใจ	267
เปรียบเทียบกลวิธีการประพันธ์ในหนังสือที่ได้รับรางวัลกับหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน	271

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4	
เปรียบเทียบคุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่ได้รับรางวัลกับหนังสือ ที่วัยรุ่นเลือกอ่าน.....	274
ผลสำรวจการอ่านหนังสือ.....	276
5	
สรุปและอภิปรายผล.....	295
สรุปผลการวิจัย.....	295
อภิปรายผล.....	300
ข้อเสนอแนะ.....	307
บรรณานุกรม.....	309
ภาคผนวก.....	318
ภาคผนวก ก แบบสำรวจการอ่าน.....	319
ภาคผนวก ข บรรณนิทศน์หนังสือที่ได้รับรางวัล (จากตารางที่ 1).....	328
1. รางวัลหนังสือดีเด่น.....	329
2. รางวัลวรรณกรรมเยาวชนแว่นแก้ว.....	335
3. รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด.....	342
4. รางวัลเซเวนบุ๊กอะวอร์ด.....	346
ภาคผนวก ค บรรณนิทศน์หนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่านซ้ำเล่มกัน (จากตารางที่ 7 และ 8).....	350
ภาคผนวก ง บรรณานุกรมหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่านไม่ซ้ำเล่มกัน (จากตารางที่ 9).....	366
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	372

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงรายชื่อหนังสือที่คณะกรรมการประกวด	11
2	เปรียบเทียบกลวิธีการประพันธ์ในหนังสือที่คณะกรรมการประกวดกับหนังสือที่ กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่าน	272
3	เปรียบเทียบคุณค่าที่ปรากฏจากหนังสือที่ได้รับรางวัลกับหนังสือที่ กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่าน	274
4	แสดงจำนวน เพศ และอายุของกลุ่มตัวอย่าง	276
5	แสดงผลการสำรวจการอ่านของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหนังสือที่ได้รับรางวัล	277
6	แสดงประเภทของหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่าน	280
7	แสดงรายชื่อหนังสืออ่านนอกเวลาที่กลุ่มตัวอย่างอ่านซ้ำเล่มกัน และความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อหนังสือ	282
8	แสดงรายชื่อหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านตามความสนใจซ้ำเล่มกันและ ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อหนังสือ	284
9	แสดงรายชื่อหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่านตามความสนใจและเลือกไม่ซ้ำเล่มกัน (แยกตามประเภทของเนื้อหา)	287
10	วิธีการได้มาของหนังสือที่กลุ่มตัวอย่างเลือกอ่าน	293
11	ประเภทของวรรณกรรมไทยที่เด็กต้องการอ่าน	294

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 เปรียบเทียบคุณค่าที่ปรากฏในหนังสือที่ได้รับรางวัลและหนังสือที่วัยรุ่นเลือกอ่าน (แสดงตามคำร้อยละ).....	274
2 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านหนังสือที่ได้รับรางวัล (แสดงตามคำร้อยละ).....	279